

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

M. Ant. Mvreti Variarvm Lectionvm Libri XV

Muret, Marc-Antoine

Antverpiæ, M. D. LXXXVI.

M. Antonii Mvreti In Libros Variarvm Lectionvm Præfatio: Ad Hippolytvm Estensem, Cardinalem Ac Principem Illvstrissimvm, Singularem omnium honestarum artium patronum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70864)

M. ANTONII MURETI

IN LIBROS VARIARVM

LECTIONVM PRÆFATIO:

AD HIPPOLYTVM ESTENSEM,

CARDINALEM AC PRINCIPEM

ILLVSTRISSIMVM,

Singularem omnium honestarum
artium patronum.

MAGNOPERE peccare mihi vi-
derer, HIPPOLYTE, Cardina-
lis Illustrissime, si otium illud,
quod & plurimum & honestissi-
mum tua mihi benignitate conce-
ditur, alia vlla re, quam litterarum, & earum
artium, quibus te insigniter oblectari video, as-
sidua tractatione consumerem. nam cum ea te
præcipue causa commouerit, vt aditum mihi ad
familiaritatem tuam vltro patefaciendum pu-
taris, quod ad te de mea erga illas incredibili vo-
luntate, meis fortasse scriptis, & amicis de me
summorum hominum concitata sermonibus fa-
ma perueniat: quis me ferendum putet, nisi quam
de me opinionem incognito adhuc & absente
conceperas, eam præsens ipse omni studio, omniq;
corporis & animi contentione confirmem? Ita
igitur facio. quarum artium singularis pulchri-
tudo

A 2

Ant. Mureti
Varia Lectione
LIII
28

iudo mentem meam, vsque à puero, admirabili
 quodam sui desiderio incederat, eas nunc de-
 mùm beneficio tuo aliis omnibus curis solutus,
 magno & alacri animo persequor: neque sanè
 committo, ut qui me tibi tanquam hominem &
 non ineruditum, & eruditionis ac doctrina si-
 tientissimum commendarunt, cum in illo priore
 indulserint amorì erga me suo, in hoc etiam al-
 tero eidem obsecuti, ac non potius id quod explo-
 ratum haberent, verè apud te testati esse viden-
 tur. quod cum facio, primùm, quo nihil dulcius
 est, nihil optabilius, naturæ meæ propensionem
 sequor. Verè enim hoc tibi affirmare possum, si
 quis mihi deus omnes opes, omnia commoda, om-
 nem potentiam proponat, ea lege ac conditione,
 ut semel deponam hæc studia, & has qualescum-
 que litterulas, altrices adolescentiæ meæ, fidissi-
 mas meorum omnium temporum comites dese-
 ram: nunquam id faciam: neque quicquam tanti
 esse ducam, quod mereri velim, ut à suavisimo
 earum amplexu & contubernio abducar. quare,
 ut dixi, cum in eas toto pectore incumbo, naturæ
 meæ pareo: id quod facio, quod si facere vetarer, vi-
 talem mihi esse vitam non putarem. deinde, quo
 mihi nihil prius ac potius neque est, neque esse
 debet, voluntati tuæ morem gerò. sæpe enim mi-
 hi, quæ tua est humanitas, affirmasti, nullum ti-
 bi à me genus obsequij præstari posse iucundius,
 quam,

quàm, si omne tempus arbitrato meo ponerem in
litteris, & aliquid assidue, quantum in me esset,
excuderem, quod & mihi ornamento, & aliis
vsi, & tibi oblectationi esse posset. neque vero
me, ut id faciam, oratione tantum cohortaris,
verum etiam exemplo. Quid enim facere nos oportet,
quicumque tuis opibus non aliam ob causam
fouemur, sustentamur, ornatur, quàm ut in his
studiis omni cogitatione defixa, dies noctesque
exerceamur: cum te, te inquam ipsum, quæ mode-
ratrix humanarum rerum providentia in altis-
simo dignitatis gradu collocatum, perpetua gra-
uissimorum munerum procuratione districtum
teneri voluit, inter tot, tam graues, tam multi-
plices curas, tam operè ad tranquillitatem & sa-
lutem publicam pertinentes, quotidie tamen ali-
quid temporis harum artium tractationi tribue-
re videamus? Nimirum & unusquisque nostrum
natura sua, ut ait poeta quidam, semina sequi-
tur: & quibuscum diu ac familiariter vixit, eo-
rum mores & instituta viuendi facile ac libèter
imitatur. Te vero cum omnis honestatis ac di-
gnitatis amantiſimum omnium, quæ ad compa-
randam veram ac solidam gloriam pertinent,
appetentiſimum natura genuisset: consecuta de-
inde FRANCISCI VALESII, Galliarum
Regis optimi, ac maximi, intima illa, qua tot an-
nos vsus es, consuetudo magis etiam incitauit ad

A 3 eadem

Ant. Muret
Varias Lectiones
LII
28

easdem illas vias, in quas ipsa te natura deduxerat, animosius & constantius persequendas. Ille homines eruditos ad se ex omnibus orbis terrarum partibus, amplissima eorum industria premia statuens, conuocabat. idem illud exemplum iam dudum Italia te, maxima cum tua laude, renouantem intuetur. Ad regalera illius mensam non vllum acroama aut libentius, aut sepius, quam vox alicuius eruditi hominis, audiebatur. epula quoque tue quotidie nulla re magis, quam grauissimis & honestissimis virorum doctrina praestantium sermonibus, condiuntur. Ille igitur ad ceteras suas laudes eam addidit, qua nulla, meo quidem iudicio, maior est, nulla praeclearior, ut communi omnium populorum consensu LITTERARVM PATER nominaretur. idem illud cognomen tibi apud posteros tributum iri, cuius per facile est, qui tuam erga homines liberalium artium scientia excultos munificam, planeq; regiam voluntatem cognouerit, augurari. Nos interea, qui per te hoc otio fruimur, omnem industriam eo conferre oportet, ut quacumque ratione possumus, heroicis ac propè diuinis virtutes tuas omni genere monumentorum ad immortalem posteritatis memoriam consecremus. non quod rerum à te gestarum gloria nostro testimonio indigeat: sed quòd alia nobis via nulla relinquitur, qua ingrati animi notam effugere valea-

7
valeamus. Igitur alij quidem, quibus maior do-
ctrina copia est, alia tibi grauiora, & maioris
opera inscribent. ego autem, qui nondum eam
facultatem consecutus sum, ut à me quicquam
egregium expectari debeat, scribam tamen, qua-
liacumq; potero, & hisce paruis ac tenuibus mi-
nusculis testabor hominibus magnitudinem ob-
seruantia erga te mea. Illud quidem certè omni
ope conabor efficere, ut scripta mea, si nullam
aliam ob causam in pretio sint, utilitate tamen
tueantur ipsa se, & hoc saltem nomine à studio-
sis hominibus non negligantur. quod & alias fe-
ci, & in iis maximè, quos nuper ad te scripsi,
Variarum lectionum libris. Primum enim cum
in praestantissimis utriusque lingua scriptoribus
multa, vel temporū vel hominum culpa, corru-
ptè & deprauatè legantur: eaq; res vel non anim-
aduersa errorem, vel animaduersa molestiam,
& difficultatem legentibus obiicere solear. eius
incomodi ut pars aliqua per me tolleretur, ope-
ram dedi. deinde, cum & illud constet, veteres
Latinos summo studio esse in Graecorum imita-
tione versatos, & eorum locorum quos illi ab his
acceptos in usum suum transtulerunt, diligens,
& accurata notatio magnam his temporibus uti-
litatem habere credatur: huius quoque generis
inspergenda nonnulla esse duxi. narratiunculas
etiam aliquot admiscui quarūdam historiarum,

A 4 que

Ant. Mureti
Varia Lectionum

LII
28

que neque contrita ac communes essent, neque
 fore iniucunda cognitu viderentur. Vbi autem
 ita res tulit, ut ab his qui vel etate nostra, vel
 etiam superioribus temporibus in hoc ipso curri-
 culo industriam suam exercuerant, dissentirem:
 feci id, ut & natura & consuetudo mea fert, li-
 berè: sed ea tamen moderatione seruata, ut im-
 minutam esse à me dignitatem sitam, nemo con-
 queri possit, nisi qui tantum sibi tribuat, ut er-
 rare se posse non putet. quod neque cuiquam vn-
 quam contigit, & maius est, quàm ut conuenire
 in humanam fragilitatem queat. sed nos quid
 fecerimus, ipsa res indicabit. testatum quidem
 omnibus esse volumus, nihil aliud nobis proposi-
 tum fuisse, quàm ut sine cuiusquam offensione,
 auxilij aliquid attulisse huic studiorum generi
 diceremur. A te autem, HIPPOLYTE Prin-
 cipum decus, etiam atque etiam petimus, ut qua
 nos humanitate in familiarium tuorum nume-
 rum recipere dignatus es, eadem hos labores no-
 stros, qui nulla re magis, quàm tui nominis au-
 thoritate, nixi, in publicum prodeunt, tibi acci-
 piendos putes: neque tam, quid amplitudini tue
 conueniat, quàm, quid præstari à nobis possit,
 expendas. nam & hæc ipsa nouis indies accessio-
 nibus crescent, & alia suo tempore, quæ tibi gra-
 tiora fore confidimus, proferentur.

M. AN-